

КАЗАНСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ АБАЙ

**«TURKIY XALQLARNING MA'NAVIY
INTEGRATSIYASI: TILI, ADABIYOTI,
MADANIYATI»
MAVZUSIDAGI II XALQARO
ILMIY-NAZARIY KONFERENSIYA**

TOSHKENT - 2025

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**«TURKIY XALQLARNING MA'NAVIY
INTEGRATSIYASI: TILI, ADABIYOTI,
MADANIYATI»**

**MAVZUSIDAGI II XALQARO ILMIY-NAZARIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

TOSHKENT - 2025

Mazkur ilmiy maqolalar to'plamida «Turkiy xalqlarning ma'naviy integratsiyasi: tili, adabiyoti, madaniyati» II Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Maqolalarda turkiy tillarning rivoji va o'zaro o'xshashliklarini, umumiy adabiy merosimizni ilmiy asosda chuqur o'rganish; madaniy aloqalarni zamonaviy texnologiyalar orqali kengaytirish; tarjima va adabiy almashinuv orqali xalqaro miqyosda muloqotni kuchaytirish; raqamli platformalar orqali integratsiyani amalga oshirishga oid fikrlar yoritib berilgan. To'plamdan dunyo bo'yicha taniqli turkiyshunos olimlar, metodistlar, o'qituvchilar hamda ToshDO'TAU iqtidorli talabalarining maqolalari ham o'rin olgan.

To'plam til va adabiyot ta'limi bilan shug'ullanuvchi professor-o'qituvchilar, shu sohaning tadqiqotchilari, magistrant va talabalarga mo'ljallangan.

Taqrizchilar:

G.Asilova – *pedagogika fanlari doktori (DSc), professor.*

G.Norimova – *filologiya fanlari nomzodi, dotsent.*

Tahrir hay'ati:

S.Muhamedova, S.Qambarova, O.Turaqulova,
Y.Shirinova, M.Yo'ldosheva.

Mazkur to'plam matni Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti Kengashining 2025-yil 2-iyundagi 10-sonli majlisida muhokama qilinib, nashrga tavsiya qilingan.

Izoh: Maqolalarning ilmiy saviyasi uchun mualliflar o'zlari mas'uldirlar.

родины, в соседней республике Татарстан. Потому ее до этого изданные книги были не на башкирском языке. “Возвращаюсь к веснам” (“Яззарыма кайтам”) – первое издание поэтессы на родном языке. Главное место в ее творчестве занимает тоскливая грусть, размышления о сегодняшней жизни, душевные потрясения современников, взаимоотношения между человеком и природой.

Говоря о новшествах в жанровой разнообразии и форм, имеешь в виду творчество А. Утябай, Ю. Ильясовой, Т. Искандаровой, Х. Юлдашева, Р. Туляк, Р. Кулдавлет, Т. Давлетбердиной, Г. Зарипова, С. Абузар, Г. Кутуева, З. Ханнановой, А. Гарифуллиной. Стихи Ю. Ильясовой из книги “В раковине” открывает нам совершенно новый мир. Она отказывается от многих укоренившихся догматов, на скрывает обжигающие душу сомнения, ошибки и потрясения, ищет новое в формах и построении стиха.

В поэзии 1980-2010 годов тематическое разнообразие, расцвет жанров началось с появления новых возможностей поэтического мышления. Это, в свою очередь, создало условия для новых творческих поисков. Обобщая, можно сказать, что башкирская поэзия, шагая вровень с народом и временем, смогла высказать самые нужные слова в самое нужное время. Также смогла отразить самые сокровенные образцы национального мышления посредством красивого слова, облаченного в совершенную форму. Это говорит о том, что традиции, продолжавшиеся тысячелетиями, не угасли, а продолжают. Хочется верить, что поэтическое слово, начавшееся в “Урал батыр”е, и в XXI веке останется ярким маяком нашей духовной жизни.

Литература:

1. Алибаев З.А. Сила слова. - Уфа: Китап, 2022, 224 с.
2. Антология башкирской поэзии. - Уфа: Китап, 2004. - 550 с.

КАРЫЛАРГА БОЛГОН МАМИЛЕНИН ЖОМОКТОРДО КАМТЫЛЫШЫ

Акжолова Таннура Нурбековна

*Кыргыз адабияты кафедрасы
Ош мамлекеттик университети,
Ош, Кыргызстан
Магистрант
E-mail: tannuraakzholova*

Аннотация: Макалада бир гана кыргыз элдик оозеки чыгармачылыгында гана эмес, жалпы эле фольклор таануу илиминде карыларга болгон мамиленин жомоктордо камтылышы тууралуу сөз болуп, алардын жанрдык табияты, өзгөчөлүгү, тарбиялык мааниси тууралуу сөз болот.

Түйүндүү сөздөр: оозеки адабият, жанр, сюжет, ишеним, тажрыйба, карылар, каада-салт, тарбия.

Аннотация: В данной статье рассказывается о содержании в сказках отношения к пожилым людям не только в кыргызском народном устном творчестве, но и в фольклористике в целом, об их жанровой природе, специфике, воспитательном значении.

Ключевые слова: устная литература, жанр, сюжет, вера, опыт, старики, традиции, воспитание.

Abstract: This article tells about the content of fairy tales of the attitude towards the elderly not only in Kyrgyz folk oral art, but also in folklore studies in general, about their genre nature, specificity, educational value.

Keywords: oral literature, genre, plot, faith, experience, old people, traditions, education.

Элдик оозеки чыгармачылыкта кеңири тараган жанрлардын бири болгон жомок – көбүнчө ойдон чыгарылган, окуяларды апыртмалуу, фантазиялуу чагылдырган, сюжети кызыктуу, баяндоо түрүндөгү чыгарма. Жомоктор ыр түрүндө да, кара сөз формасында да болот. Жомоктордун айбанаттар тууралуу, кереметтүү, турмуштук болуп бөлүнөрү белгилүү. Кыргыз элинде жакшы сапаттарга үндөгөн, адал эмгекке, адилеттүүлүккө, жакшы жүрүм-турумга чакырган, мораль, этика негизги идеясы болгон турмуштук жөө жомоктор арбын. Турмуштук жомоктордун мазмунуна, негизги багытына караганда уруучулук, таптык түзүлүштүн мезгилинде пайда болгон деп айтууга негиз бар. Жаралуу мезгили, сюжеттик курулушу, композициялык түзүлүшү, образдар системасы, курч социалдык мазмуну, идеялык өзгөчөлүгү, турмуш чындыгын баяндоосу менен турмуштук жомоктор жөө жомоктордун башка түрлөрүнөн кескин айырмаланат. Бирок турмуштук жомоктордун ичинде архаикалык мотивдер да камтылып, жашап келгени байкалат. Алардын бири – бул карыларга карата болгон мамилелер камтылган мотивдер.

Карыларга болгон мамиле, карыларды өлтүрүү тарыхчыларды, этнографтарды, фольклорчуларды эзелтен эле кызыктырып келген. Бул тууралуу иликтөө жүргүзгөн Н. Велецкая төрт этапты бөлүп көрсөтөт: биринчиден, карылар өлтүрүлгөн, бул салт болгон. Андан кийин ал милдеттүү, формалдуу ырым-жырымга айланды. Социалдык өзгөрүүлөрдүн жана карыларга болгон мамиленин өзгөрүшүнүн басымы астында каада-салт жокко чыгарылып, үчүнчү этап – архаикалык үрп-адат менен күрөшүү жана аны жерлерде калдык катары сактоо баскычы болгон. Төртүнчү этап – фольклордо, элдин эсинде мурдагы карыларды өлтүрүү жөнүндөгү уламыштардын сакталышы. Тилекке каршы, чыныгы версия такыр ачык эмес.

Кызык жагдай – баары бир дээрлик ар бир элде, анын ичинде орустар менен башкырларда, тажиктерде, корейлер менен жапандарда да карыларды өлтүрүү тууралуу уламыштар бар. Бул мотив кыргыз фольклорунда да учурайт. Ошондон улам эмне себептен карылардан арылуу тууралуу сюжет эмнеликтен кеңири тараган деген суроо туулат.

Жооп фактылардын тегиздигинде эмес, обочолонгон фактылар тобунан бүтүндөй жашоо образын кароого өтүүдө. Көчмөн жашоодо кары-картаңдар көйгөй жарата баштайт. Бирок эмне үчүн алар өлтүрүлгөн, бирок дайыма эле калтырылган эмес, бул бизге гумандуураак көрүнөт? Саягы, бул ритуалдык каннибализмден жана жалпысынан дүйнө таанымынан улам болгон окшойт. Карылар өздөрү айбанга тытылгандан, же жөн гана өлүмдү күтүп көпкө кыйналгандан көрө “туура” өлүүнү артык көрүшкөн. Биз баарыбыз билебиз, согуш талаасында жарадар болгондор аларды атып салууну канчалык көп суранышат, бул жөн гана эмоциялар же өлүм коркунучу эмес - бул жашоону каалабоо, азапты токтотуу ниети. Биздин маданият муну түшүнбөйт, ошондуктан эвтаназияга каршы нааразылыктар байма-бай болуп турат. Башкача айтканда, табигый тартип (байыркы адамдын ою боюнча) жана карыянын өз каалоосу бузулат. Байыркы заманда «жөө жүргөн өлүктөр» болгон эмес – же карылыкка жетпеген жаштар, же күчтүү карылар болгон. Карылар аз эле, карылыктын акыркы стадияларында гана алар өздөрүнө да, топко да кыйынчылык жаратып, жашоого болгон ынтызарлыгын жоготушкан.

Карылардын көйгөйү алар баса албай, алсыз болуп калгандан кийин гана пайда болгон. Же алар тайпадан артта калышканда алардын макулдугу менен өлтүрүлгөн. Демек, алар жалпы карыларды эмес, майып карыларды гана өлтүрүшкөн. Демек бул жерде кеп карыялардын пайдасыздыгында же ырайымдуулукта эмес: карыяны бакса болот, бирок аны дайыма ары-бери алып жүрүү кыйын. Анын үстүнө карылар да оорушат. Оору, андан да көп - карылык акыл-эси аздыгы бул сейрек кездешүүчү адамдардын жамааттын жашоосунан четтетилүүгө алып келди. Кары же кемпир дени сак, аң-сезими жайында болсо, алар менен баарлашуу жагымдуу жана насааттуу болсо, аларды угуу абдан кызыктуу. Акылдан азып калса, же араң кыймылдаса, туугандардын каргышына айланат. Заманбап шарттарда карыларга кам көрүү примитивдүү мезгилдерге караганда такыр башкача, ал көбүнчө дарыгерлерге, үйайымдарга жана медайымдарга которулат. Орус макалында: «Кары бар болсо өлтүрмөк, кары жок болсо сатып алмак» дейт. Биз бул жерден жөн эле тамашага айланган карыларды өлтүрүү салтынын калдыктары эмес, терең маанини, эки тараптуу мамилени көрүп турабыз, .

Эң негизгиси: карылар ар дайым баркталып келген, бул патриархаттын жана дыйканчылык доорунун менчиги эмес. Бул туугандар, алар жакшы көргөн жана жоготкусу келбеген жакын адамдар. Карыларды өлтүрүү көбүнчө алардын макулдугу менен же түз каалоосу, өтүнүчү менен болот. Кисляков кызыктуу маалыматтарды келтирет: «И. Вдовин бизге чукчалардын арасында илгери кары-картаңдар өздөрүнүн туугандары менен миграцияга барууга күчү жетпегендиктен, аларды өлтүрүүнү суранышкан учурлар болгонун айтты: бирок, адатта, мындай үмүттөн үрөйү учкан алардын тегерегиндегилер өздөрүнүн аракетин көрүшкөн. Эң жакшысы, карыларды ушундан кайтарып, узакка созулган

өтүнүчтөрдөн кийин гана бул ишке макул болушкан (Кисляков, 79-б.). Карыяларды өлтүргөн окуянын бүтүндөй жообу мына ушунда. Карыларга карата эки тараптуу мамиле бар эле – аларды сыйлашчу, коркушчу, сүйүшкөн, жүктөшчү, бирок бул бизге да тааныш, кадимки көрүнүш. Карыларга кайдыгерликтин, сыйлоонун баскычы болгон эмес. Ырас, дыйканчылык доорунда урук-мүлктүн келиши менен карылар бийликке жетип, баары татаалдашып кетти. Көбүнчө мындай карыя жинди, жаш кезинде кландын татыктуу башчысы болсо да, коомго зыян келтириши мүмкүн. Демек, сейрек кездешүүчү жана системасыз карыларды өлтүрүү салтына айланып калгандыр. Бирок кийинчерээк адеп-ахлак системасы өзгөрдү, алар балдарды да, карыларды да өлтүрүүнү токтотушту, адам жегичтик жийиркеничтүү боло баштады. Бул өнүккөн айыл чарба этабына, мамлекеттик типтеги коомдорго мүнөздүү.

Каада-салттын ушул кечинде өлүмгө дуушар болгон карыялар жагымсыз тагдырга туш болушту. Аларды өлтүрүп же токойго, талаага алып кетишкен, кышында жылытылбаган алачыкта калтырышкан. Көбүнчө кары-картаңдарды алып кетишкени алардын баса албай калганынан кабар берет. Кисляков кызыктуу бир деталдарды келтирет. Тажик уламыштары боюнча, илгери кары-картаңдарды кандайдыр бир үңкүргө же тоолорго таштап коюшкан, бирок алардын жанына казан тамак коюшкан. Мүмкүн, бул кылым караңгылыкка кирип кеткен байыркы салт болсо керек, акыретке, акырет сапарга ишенүү ошондон келип чыккан. Кантсе да, анан алар да ушундай жол менен мүрзөгө тамак таштап кетишкен. Бул түшүнүктүү - карылар өлтүрүлбөгөндүктөн, алар калтырылган, бирок таптакыр алсыз эмес, бирок тамак-аш жана, кыязы, курал (жаныбарларды айдап үчүн). Убакыттын өтүшү менен примитивдүү "эвтаназия" каада-салттын мааниси жоголуп кеткендиктен, ритуалдык киши өлтүрүүгө айланып кеткен. Атайын ырым-жырымдар бар. Көбүнчө карыларды сууга чөгөрүп же токойго алып кетишет. "Тагдырдын ырайымына ыргытуу" бир жолу (сөзмө-сөз) сууга ыргытууну билдирген. Кененирээк Велецкаядан окуй алабыз. Менимче, мындай жапайы салт бардык жерде тез эле жоюлуп, ошондуктан аны жоюу жөнүндөгү жомоктор гана сакталып калган. Бул карапайым карыларга тиешелүү. Алгачкы дыйканчылык доорунда карыларды сыйкырчылыктан шектенип, такыр башка себептер менен өлтүрүп коюшса болот, айырмачылыктар көмүү эмес, атайын өлүм (бөлүп салуу менен) жана өрттөлүүчү ыкма менен көрсөтүлүшү керек. Айрыкча, жалгыз жашаган кары-картаңдарга шектенүү пайда болгон, анткени сыйкырчылар өлүмдү көбүнчө түн ичинде алып барышат деп ишенишкен.

Жерде жатып калган адам шектүү. Бирок карылардын баары эле жаман же пайдасыз эмес. Акылдуу, коомчулукка пайдалуу, боорукер карыялар бар. Орус фольклорунда Яга кемпир жөнүндөгү жомоктордун биринде Ягадан качууга жардам берген картаң жана боорукер кары таеже бар. Василиса жомогунда Ягадан кийин каарман да боорукер кемпир

менен аяктайт. Бул жерде биз кары-картаңдарга карата эки тараптуу мамилени ачык байкайбыз. Биздин оюбузча, карыларга эч качан керексиз таштанды катары же акылман насаатчы катары гана мамиле жасалган эмес. Эгерде жаш адам өзүн кирешелүү (жумушчу, коргоочу) катары көрсөтсө, анда кары адам кенешчи, кичинекей балдардын тарбиячысы, баалуу тажрыйбанын булагы катары иштейт. Карылар корккон, сыйлашкан, бири экинчисине такыр тоскоол болгон эмес. Н.Н. Велецкая кары-картаңдар «кийинки дүйнөгө» кабарчылар катары түшүм үзүлгөндө өлтүрүлгөндүгүн далилдейт, бирок бул дагы эле байыркы заманда, прото-славяндардын доорунда болгон.

Сыягы, алар формалдуу салтка айланганга чейин бардык оорулууларды өлтүрүшкөн эмес. Эч нерсеге жарабаган, жалгыз, ачуулуу кары-картаңдар гана өлтүрүлгөн. Бири экинчисинен алыс эмес, анткени керексиздерге карылык кыйын болуп, карылар наалышчу, ачуусу келип, сөгүнүчү. Бул каргыштар сыйкырдуу болбосо да, сыйкыр катары кабыл алынган. Батыш Европада орто кылымдарда кемпир бир бейкапар сөз үчүн өмүрү менен төлөй турган. Эмне үчүн карыларга мынчалык шектүү, татыксыз (биздин оюбузча) мамиле жасалат? Анткени алар карыганда өлүмдү табигый эмес деп эсептешкен.

Тагдырга мындай ишеним динчилдиги жана жазма маданияты жогору өнүккөн коомдорго мүнөздүү. Христиан адам узак жашоону Кудайдын эркине байланыштырмак, ал эми бутпарастар славян... аны так айтуу кыйын, бирок, сыягы, ал сыйкырчылыкты, жакшыбы, жаманбы, рухтардын жардамынан шектениши мүмкүн. Сибирь элдеринин ишенимдерин изилдөөчү Н. Алексеев якуттар жөнүндө мындай деп жазган: «Эгер адам карыганга чейин жашаса, бул кандайдыр бир нааразычылыкты туудурган, анткени ал балдарынын жана неберелеринин өмүрү үчүн бөлүнгөн убакыттан ары жашайт деп эсептелген. Байыркы каада бул ишеним менен байланышкан - карылар жана кемпирлер өз ыктыяры менен өлүмдү кабыл алуу » (Алексеев, 163-б.). Ошондон улам ымыркайларды же ушуга окшогон нерселерди жесе өмүрдү узартат, көз боочулар жаштардан күч алып, алардын өмүрүн узартат деген ишеним бар. Тартиптин бузулушун, бир турмуштун экинчисин алмаштырып жатканын ушуну менен түшүндүрүштү. Карылар турмуш дасторконунан башка бирөөнүн ордун басып калгандай. Эгерде алар коомго пайдалуу болсо, алар жакшы көрүшчү, эгер жок болсо, алар өздөрү, эреже катары, өлүүнү көздөшкөн. Жалгыздар, четте калгандар, көз боочулар “эл душманы”, илгеркилердин ою боюнча коркунучтуу, бир нерсе болуп кетсе, дароо эле шектенүү пайда болот.

Кыргыз фольклорунда жогоркудан айырмаланып, карылардан арылуу тууралуу маалымат санжыра катары берилген. Кытайда туулуп өскөн, ошол жерде жашаган кыргыз санжырачысы, илим изилдөөчүсү Үсөйүн ажынын чоң багыш уруусунун санжырасында алардын Мыкы деген баатыры өзүнө колукту издеп, Анжияндын үстү жагындагы Ажыке

деген жерден адыгине уруусунун бийи Толубайдын Назбийке деген сулуу кызын жактырганда, кызын алыс жерге бергиси келбеген Толубай бий бүтүн эл-журту менен көчүп келүүнү талап кылып, буга макул болгон Мыкы баатыр элин көчүрүп жөнөмөк болгондо: «Эмгектеген жашты, эңкейген карыны таштайлы, жеа алыс, кийин алып кетербиз» деген жарлык түшүрөт. Алардын ичинен бир жигердүү жигит атасын таштагысы келбей, сандыкка салып алып жөнөйт да, жолдо бара жатканда суу таба албай кыйналышканда, конбой көчүп жүрүп алганда, талаадан түн ичинде күйгөн эки шам чыракты көрүп, аны тапмайынча көчпөйбүз деген өкүм болгондо сандыктагы карыя жол таап берип, кырдаалдан чыгарат (Кыргыздар, 169-171-бб.). Санжырадагы бул маалымат авторго байыркы жомок аркылуу белгилүү болуп, уруунун жер которушун түшүндүрүү үчүн эле даяр сюжетти колдоно койгон деген пикирдебиз.

Жыйынтыктай келсек, элдик жомоктордогу карыларга карата болгон мамиленин ушундай тарыхый, маданий, биологиялык, философиялык жана психологиялык маанилери бар. Бул маселе дагы да тереңирээк изилдөөнү талап кылат.

Адабияттар:

1. Алексеев Н.А. Ранние формы религии тюркоязычных народов Сибири. Новосибирск, 1980.
2. Велецкая Н. Н. Языческая символика славянских архаических ритуалов. – М.: Наука, 1978.
3. Кисляков Н. А. О древнем обычае в фольклоре таджиков / Фольклор и этнография. – Л.: Наука, 1970.
4. Үсөйүн ажы. Кыргыз санжырасы / Кыргыздар: он төрт томдук. IV том. – Б.: Бийиктик, 2011.

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025/RKKH9138
**MAHMUD QOSHĠ'ARIYNING "DEVONU LUG'ATI-T- TURK" ASARIDAGI
 AYRIM MAQOLLAR TASNIFI**

Begmatova Dildora Abdunematovna

Mustaqil tadqiqotchi

e-mail: dildorab869@qmayl.com

Annotatsiya

Maqolada Mahmud Qoshġ'ariyning "Devonu lug'ati-t-turk" asaridagi maqollar mazmun-mohiyati to'g'risidagi fikrlar yoritilgan. Asarda keltirilgan 300dan ortiq maqollarning mazmuniga ko'ra tasnifi aks ettirilgan. Maqollar yordamida tashqi olam va hayotiy hodisalar ochib berilgan. Maqolada ayrim maqollarning o'ziga xos poetik xususiyatlari tahlil etilgan.

Kalit so'zlar: *Kechqurun, tong, shamol, bulut, yomg'ir, qor, quyosh, oy, qish, olov, suv, osmon, yer.*

DÜŞÜNCELER	
Rahmonova Shahlo Rashidovna. O'ZBEK MUMTOZ ADABIYOTIDA FAOL AYOL TASVIRI	135
Abdullayeva N.M. TURKIY XALQLAR ADABIYOTI VA XALQ OG'ZAKI IJODI MASALALARI	144
Заки Арсланович Алибаев. СОВРЕМЕННАЯ БАШКИРСКАЯ ПОЭЗИЯ В КОНТЕКСТЕ ВОСТОЧНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ	150
Акжолова Таңнура Нурбековна. КАРЫЛАРГА БОЛГОН МАМИЛЕНИН ЖОМОКТОРДО КАМТЫЛЫШЫ	158
Begmatova Dildora Abdunematovna. MAHMUD QOSHG'ARIYNING "DEVONU LUG'ATI-T- TURK" ASARIDAGI AYRIM MAQOLLAR TASNIFI	163
Erkinova Madinaxon Umid qizi. XALQ DOSTONLARIDA ALISHER NAVOIY VA HUSAYN BOYQARO DO'STLIGI TALQINI	171
Mansurova Yulduz Faxriddinovna. MUZAFFAR MIRZO IJODIDA TARIXIY OBRAZLAR TALQINI	175
Nizomjonova Durdona Nizomjonovna. TUSHUNISH - O'RGANISHNING BOSH MEZONI (S. AYNIYNING "ESKI MAKTAB" QISSASI ASOSIDA)	179
Qurbonboyeva Mohidil Isroil qizi. "ARBAIN" VA "NAZM UL-JAVOHIR" DAGI TIL OFATIGA: HIKMATLAR VA HADISLAR HAQIDA	184
Yusupova Gulchaman Baxtiyor qizi. O'ZBEKISTONDA "MAJOLIS"NING O'RGANILISHI	189
Avezova Maktuba To'rayevna. YASSAVIY VA UBAYDIY HIKMATLARIDA ILOHIY ISHQ TAJALLISI	193
Мухаббат Масадикова Гайбуллаевна, Қойшыбай Арайлым. TÜRK HALK HİKAYELERİNDE ANLATI YAPISI	198
Ishonxanova Iroda Abduvaxitovna, Almanova Sumbula Usmanovna. ALISHER NAVOIY SHAXSINING JAMIYATDAGI NUFUZI	205
II SHU'BA. HOZIRGI TURKIY TILSHUNOSLIKNING DOLZARB MUAMMOLARI	
Ravshanxo'ja Rasulov. TERMIN – TERMINOLOGIK BIRLIK	213
Mirzaqulov Tursunali O'tayevich. TURKIY TILLAR MORFEMALARI BIRIKUVIDAGI AYRIM CHEKLOVCHI OMILLAR HAQIDA	218
Е.М. Молдасанов, Абдувалитов Н.Б. АНА ТІЛІНІҢ СӨЗ СЫРЫ	222
Axmedova Shaxnozaxon Farxod qizi. TERMIN, ATAMA, SO'ZNING FARQLI VA O'XSHASH XUSUSIYATLARI	227
Esayeva Dilafruz Azamatovna. ONA TILI IMKONIYATLARINI KO'RSATUVCHI TIL BIRLIKLARI	233
Sharipova Xumora Zayniddinovna. OLMOSHLARNING KONTEKSTDA QO'LLANISHI	236
Umarova Diafruz Razzakberdiyevna. O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA ONOMASTIK BIRLIKLAR TADQIQOTI VA BOSHQA TURKIY TILLAR BILAN TAQQOSI	239

